

HE 46/2026 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE

Eduskunnan lakivaliokunnan kuuleminen 10.9.2026
Suomen Asianajajat
AA Johanna Lilja

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

SUOMEN ASIANAJAJIEN KANTA

- Kannatamme edelleen seuraamusmaksujen ulottamista julkissektorin toimijoihin virkarikossääntelyn sijasta
- Hallinnollinen seuraamusmaksu:
  - kohdistuu oikeaan vastuusubjektiin
    - tietosuojavelvoitteet kuuluvat lähtökohtaisesti rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsittelijälle, eivät yksittäiselle virkamiehelle
  - vahvistaa sääntelyn tehokkuutta ja varoittavuutta
  - mahdollistaa oikeasuhtaisen seuraamuksen
  - poistaa julkisen ja yksityisen sektorin perusteettoman eron
- Ilman seuraamusmaksua julkissektorin tietosuojarikkomuksiin ei kohdistu riittävän tehokasta ja ennaltaehkäisevää seuraamusta (vrt. yleisen tietosuoja-asetuksen 83(1) artikla)

VIRKARIKOSMALLIN ONGELMAT

- Väärä vastuusubjekti: virkarikosmalli kohdentaa vastuun väärin, sillä vastuu siirtyisi organisaatiolta yksittäiselle virkamiehelle tai julkissektorin työntekijälle
- Epäselvä rangaistavuuden ala: tietosuojavelvoitteet ovat laajoja ja osin periaatetasoisia
- Laillisuusperiaate: ehdotettu laaja viittaus tietosuojasääntelyyn ei ole riittävän täsmällinen eikä ennakoitava (ts. blankorangaistussäännöksiin liittyvät ongelmat)
- Suhteellisuusperiaate: rikosoikeudellinen seuraamus ei ole välttämätön, kun käytettävissä on lievempi ja paremmin kohdennettu keino (*ultima ratio* -periaate)
- Analogiakielto: organisaation vastuun siirtäminen yksittäiselle virkamiehelle tai julkishallinnon työntekijälle olisi ongelmallista

SUOMEN ASIANAJAJIEN ESITYS

- Jotta EU-oikeuden tehokkuusvaatimus voi toteutua,
  - valmistelua tulisi jatkaa alkuperäisen seuraamusmaksumallin mukaisesti, ja
  - esitettyä muutosta rikosvastuuta koskevaan sääntelyyn tulisi arvioida kokonaan uudelleen

1919

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER